Aan
Fractie Rijngouwe Lokaal
T.a.v. mevrouw A. de Groot-Slagter

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Zaaknummer
3949957

Datum
15 september 2026

Contactpersoon
M. Martens

Programmateam Nieuwkomers

Onderwerp
Beantwoording artikel 40 vragen versnelde huisvesting statushouders

Geachte mevrouw De Groot-Slagter,

Op 29 juli 2026 heeft u op basis van artikel 40 van het reglement van orde vragen gesteld over het versneld huisvesten van statushouders door de gemeente. Met deze brief beantwoorden wij uw vragen.

1. *Het versneld huisvesten van statushouders is in deze tijd van grote woningnood een heikel punt. Veel inwoners wachten binnen onze gemeente wachten al jaren op een woning. Tegelijkertijd begrijpen wij dat statushouders, zodra zij een verblijfsstatus hebben, ook ergens moeten wonen. De gemeente heeft de afgelopen jaren aan haar verplichting voldaan en dus zelfs meer dan dat, zoals blijkt uit het hierboven genoemde bezwaarschrift tegen het verdeelbesluit. Nu kunnen er versneld 42 statushouders gehuisvest worden. Is het juist dat het hier niet om extra statushouders gaat, maar inderdaad slechts om een versnelling?*

   Ja, dat is juist.

2. *Als beide woningcorporaties in een tijd van woningschaarste zomaar extra woningen beschikbaar kunnen stellen, is de vraag hoe dat kan. Worden er woningen binnen onze gemeente gereserveerd voor opvang van statushouders en zo ja, hoe groot is deze voorraad? Zo nee, waar komen deze woningen dan vandaan want dan hadden ze ook aan andere woningzoekenden kunnen worden toegewezen? Hoeveel woningen worden er nu precies beschikbaar gesteld en is dit in- of exclusief de hieronder in vraag 3 genoemde 8 woningen? En wat zou er met deze woningen zijn gebeurd als er geen verzoek van de Minister was gedaan om versneld statushouders te huisvesten. Hadden ze dan leeg blijven staan?*

   Er worden door de woningcorporaties geen woningen in voorraad gehouden voor statushouders. De woningcorporaties in de regio zetten jaarlijks gemiddeld 7 tot 9% van de vrijkomende sociale huurwoningen in voor de huisvesting van statushouders. De

gerealiseerde versnelling voor 1 juli van 31 statushouders betrof 19 nareizigers die zijn gehuisvest bij hun referent en 12 statushouders die in vier woningen zijn gehuisvest. Dit is exclusief de acht woningen uit vraag 3.

3. *Dat geldt temeer als de beide woningcorporaties nog eens 8 woningen beschikbaar kunnen stellen, waarin in totaal 11 statushouders gehuisvest kunnen worden. Dat houdt in dat bijna per persoon een woning beschikbaar komt. Hoe is deze verdeling tot stand gekomen? Waarom kunnen er niet meer personen per woning gehuisvest worden? Heeft dit ook te maken met eventuele gezinshereniging/nareizigers?*

   Ja, dit heeft inderdaad te maken met nareizigers. In onze gemeente worden statushouders zoveel mogelijk direct passend gehuisvest, rekening houdend met het geverifieerd aantal nareizigers. Hiermee kunnen de nareizigers direct na aankomst en registratie in Nederland bij de referent worden gehuisvest. Deze nareizigers tellen mee voor de realisatie van onze taakstelling.

4. *De kosten bedragen ongeveer € 100.000,00. Kunnen wij ervan uitgaan dat alle kosten, verbonden aan deze versnelde huisvesting, door het Rijk worden voldaan en niet extra op de gemeentebegroting drukken?*

   Het rijk heeft aangegeven de extra kosten te vergoeden die gemeenten hebben om binnen hun taakstelling statushouders versneld te huisvesten.

5. *De kosten houden o.a. verband met de inzet van juristen die bezwaren behandelen omdat een Participatiewet-uitkering open staat voor bezwaar. Over welke bezwaren hebben we het dan en wie zouden er dan bezwaar kunnen maken?*

   Het gaat om eventuele bezwaren tegen de beschikking op de aanvraag Participatiewet.

6. *Nu de bezetting op het Serviceplein volgens uw eigen informatie al te krap is voor de reguliere taken op het gebied van huisvesting statushouders (zie de toelichting op het besluit), het ook nog eens vakantietijd is en het extra personeel waarschijnlijk nog aangetrokken moet worden, vragen wij het college of het wel verantwoord is een dergelijk versnellingsbesluit te nemen?*

   Ja, met de inhuur wordt voldoende capaciteit gerealiseerd. Het college is van mening dat de aanvullende capaciteit tijdig gerealiseerd kan worden.

7. *De gemeente Alphen aan den Rijn voldoet gedeeltelijk aan haar wettelijke taakstelling en heeft hiertegen bezwaar gemaakt, welk bezwaar door de Minister is op 9 april 2026 is afgewezen. Het college geeft bij brief van 12 mei 2026 aan de Minister aan dat de nieuwe opgave voor de gemeente Alphen aan den Rijn is 628 reguliere en 40 AMV-plekken en dat de gemeente onderzoekt hoe de restopgave van 188 reguliere en 40 AMV-plekken gerealiseerd kan worden en hierover ook in gesprek gaat met onze buurgemeenten. Kan het college aangeven wat op dit moment de stand van zaken is?*

Op dit moment wordt door gemeenten binnen de regio Holland Rijnland onderzocht op welke wijze wij aan de gezamenlijke taakstelling in het kader van de Spreidingswet invulling kunnen geven.

8. *Tenslotte vragen wij ons af waarom het college gemeend heeft de raad, dan wel de fractievoorzitters, niet op de hoogte te stellen van dit collegebesluit door middel van een raadsbrief of anderszins. Het college had kunnen verwachten dat over dit beladen onderwerp discussie zou ontstaan in de media, zeker als het niet duidelijk is of het over een versnelde opgave, dan wel een extra opgave gaat. We hebben vlak voor het reces over veel zaken raadsbrieven ontvangen, maar juist over dit onderwerp niet. Daarnaast is er ook nog een fractievoorzittersoverleg geweest, nota bene in de avond van 7 juli (de dag waarop het besluit is genomen), dus er waren mogelijkheden voldoende om de raad over deze versnelde huisvesting, inclusief toelichting, te informeren. Zelfs in de raadsvergadering van 9 juli jl. had er een mededeling kunnen volgen. Een persbericht met een duidelijke uitleg had naar onze mening voor de inwoners de juiste vorm van communicatie geweest.*

   Het college is van mening dat in het voorstel duidelijk beschreven staat dat het om een versnelling gaat en niet om een extra opgave. Verder wijkt de versnelling niet dusdanig af van onze normale werkwijze bij de huisvesting van statushouders dat het college gemeend heeft de raad hierover separaat te moeten informeren. In dit geval kon Alphen aan den Rijn *binnen* onze reguliere werkwijze juist richting de minister van Asiel en Migratie, de VNG en de G40 een handreiking van welwillendheid op dit dossier tonen, en zo bijdragen aan de acute problematiek die is ontstaan omdat er te weinig opvangplekken beschikbaar zijn in de reguliere azc's. Eén van de oorzaken van die problematiek is de stagnatie in het huisvesten van statushouders, die zolang zij geen woning hebben in de azc's blijven wonen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris,

F. (Flora) van den Berg

de burgemeester,

F.D. (Erik) van Heijningen